

Het Vijfde Wereld Bosbouw Congres

VOORWOORD TER INLEIDING

door

H. van VLOTEN

Het Vijfde Wereld Bosbouw Congres werd georganiseerd door de Forestry and Forest Products Division van de F.A.O., die ook heeft gezorgd voor het welslagen van de twee voorgaande congressen in Helsinki, Finland, in 1949 en in Dehra Dun, India, in 1954. In 1960 traden de Verenigde Staten als gastheer op. Het Federale Staatsbosbeheer in Washington, D.C., heeft dank zij zijn bekwame en energieke leiding en medewerkers aan de 2000 gasten uit alle delen van de wereld een programma aangeboden dat de vooraanstaande positie van de Verenigde Staten op het gebied van bosbouw en bosbouwkundig onderzoek duidelijk in het licht stelde.

De deelnemers, die 71 Nationaliteiten vertegenwoordigden, allen vervuld van belangstelling in het wel en wee van het bos, beseften dat het blote behoud van bossen, van deze rijkdom in economische en sociale zin, niet voldoende is om het belangrijke deel dat het bos bijdraagt tot het welzijn van de mensheid, te verzekeren.

De tijd toen nomaden zich gingen vestigen en met een geregelde landbouw begonnen nadat het „vijandige” bos was gerooid, ligt ver achter ons, al zal misschien bij enkele moderne landbouwers iets van dat vijandige gevoel als een soort van atavisme niet geheel zijn verdwenen. Wij behoeven ons overigens in Europa niet eens zo heel ver te verplaatsen, om de funeste invloed op vroeger rijke gronden met eigen ogen te aanschouwen, die aan het licht kwam, toen men in Italië en andere landen van het mediterrane gebied de bossen had opgeruimd.

De gestaag toenemende wereld-bevolking met steeds groeiende behoefte aan ruimte en tegelijk grotere behoefte aan hout als grondstof, dwingt wel tot het bezinnen op wegen en middelen de gevaren voor het bos en dus voor het welzijn van de mensheid af te wenden.

Wie hierin belang stelt — en welke rechtgeaarde bosbouwer in de eerste plaats, maar ook welke wereld-burger zou dat niet doen — leze de buitengewoon belangwekkende en zo goed gedocumenteerde openingsrede van het congres in Seattle, Washington, uitgesproken door R. E. McArdle, chef van het Federale Staatsbosbeheer in de Verenigde Staten, die onze rapporteur dr Th. C. Oudemans aan zijn verslag van het congres in nederlandse vertaling heeft toegevoegd.

De delegatie uit Nederland bestond uit twee personen, waarbij dr Oudemans die reeds aan twee vroegere congressen heeft deelgenomen; hij heeft zich nu weer — geheel belangeloos — beschikbaar gesteld Nederland mede te vertegenwoordigen. Dat niet alleen, met zijn bekende interesse en energie

heeft hij ook de verzorging van dit verslag op zich willen nemen, een activiteit van de bijna 70-jarige directeur van de N.V. Schovenhorst die alle respect afdwingt.

Het derde congres in Helsinki, Finland in 1949 stond — nog geheel onder de indruk van de enorme geslagen door de tweede wereld oorlog — voor de vraag hoe aan de enorme behoefte aan hout voor de wederopbouw op zo kort mogelijke termijn kon worden voldaan, zonder te vervallen in een zekere mate van roofofbouw, die wel aan de eisen van het ogenblik zou hebben voldaan, maar ten koste van de toekomst. Het was heel duidelijk dat de houtgebruikers met „hogere productie” iets anders bedoelden, en waarschijnlijk nog bedoelen, dan de bosbouwers, die gewend zijn in veel langere termijnen te denken. De laatste streven naar duurzame verhoging van de produktie, dus met behoud of met een verhoging van de produktiecapaciteit van de groeiplaats van het bos. Dit thema overkoepelde de gedachtenwisseling in Helsinki.

Het vierde congres in Dehra Dun, India, in 1954 heeft zich toegelegd op de betekenis van het bos voor de welvaart van de mensheid, in het bijzonder voor de economie en de economische ontwikkeling van een land. Reeds bij die gelegenheid werd geconstateerd, dat er maar weinig landen zijn waar het bos eenzijdige bestemming heeft voor houtproduktie.

In Nederland geldt dit overigens in hoge mate; hier en daar bestaat zelfs de neiging de weegschaal naar de zijde van de recreatie te laten doorslaan. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de verslagen van de zittingen der Staten Generaal. Het is voorgekomen, dat bij de behandeling van de begroting van het Staatsbosbeheer slechts geringe interesse bleek voor de belangrijke kostenverlaging door de arbeidsrationalisatie; wel werd uitdrukkelijk geïnformeerd, of wel genoeg fondsen werden uitgetrokken voor de aanleg van toeristen-autowegen en rijwielpaden, en voor kampeer- en picknick-plaatsen.

Het motief voor de uitbreiding van het areaal dat in de nieuwe polders voor bomen en bosbeplanting wordt bestemd, is in de eerste plaats de recreatie, althans voorzover het niet kan worden gerekend tot de marginale landbouwgronden, een rubriek met groeiende betekenis.

Het Vijfde Wereld Bosbouw Congres in Seattle heeft doen uitkomen, dat de ontwikkeling in onze wereld zodanig is dat geen land zich de „luxe” zal kunnen permitteren aan zijn bossen een eenzijdige bestemming te geven. Eén van de consequenties hiervan zal zijn, dat het bosbouwbeleid zal moeten worden gericht op een integratie van het beheer, om te voorkomen, dat zelfs in gevallen waar één van de bestemmingen voorrang moet hebben — recreatie of fauna — de andere mogelijkheden onbenut blijven.